

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

DORIVOR O'SIMLIK KO'CHATCHILIGIDA INNOVATSION
TEXNOLOGIYALAR FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	800000	–	Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000	–	Qishloq xo'jaligi
Mutaxassislik:	70811101	–	Dorivor o'simliklar yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi

Fan/modul kodi DO-KITM1404	O'quv yili 2025-2026	Senestr 3	ECTS — Kreditlar 4
Fan/modul turi Tanlov fanlar	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Dorivor o'simliklar ko'chatchiligida innovatsion texnologiyalar	60	60	120
2. I. Fanning mazmuni	<p>Fanning maqsadi "Dorivor o'simlik ko'chatchiligida innovatsion texnologiyalar" fanning asosiy maqsadi- Ta'lim maqsadining tubdan o'zgarishi ta'lim mazmunida o'z ifodasini topadi. Dorivor o'simliklarning madaniylashtirilgan plantatsiyalarini tashkil qilish va yetishtirish texnologiyalari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanni vazifasi qishloq xo'jalik ekinlarini yangi nav va duragaylarini yaratish, ishlab chiqarishga joriy qilingan va ilgariidan parvarish qilinayotgan navlarning urug'larini navdoriylik va hosildorlik belgilarini saqlagan holda ekin maydonlariga yetarli miqdorda yetkazib berish tirik organizmlarning irsiyat va o'zgaruvchanlik qonuniyatlarini, ularni boshqarish va amalda foydalanishga mos bilimlar darajasi bilan ta'minlashdan iborat.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Kirish. Fanning maqsadi va vazifalari</p> <p>Dorivor o'simlik ko'chatchiligi. Ko'chatchiligning maqsadi va vazifalari. Mutaxassislar oldiga qo'ygan vazifalari. Ko'chatchilikning ahamiyati. Ko'chatchilikning boshqa umumiy fanlar bilan bog'liqligi. Ko'chatchilik plantatsiyalari, ularda olib boriladigan ish turlari va tartibi. Hamdo'stlik mamlakatlarida, Markaziy Osiyoda va O'zbekistonda urug'chilik ishlari. Karantin uyushmasining ahamiyati va o'rni.</p> <p>2-mavzu. Dorivor o'simliklar ko'chatchiligida an'anaviy usullar</p> <p>Urug'dan ko'paytirish. Vegetativ ko'paytirish (ildiz, novda, bo'lak) Ochiq va yopiq grunda yetishtirish usullari. Issiqxona sharoitida avtomatlashtirilgan tizimlar (namlik, yorug'lik, harorat nazorati).</p> <p>3-mavzu. Ko'chatxonalarda fenologik kuzatishlar:</p> <p>Urug'chilik maydonlarida va ko'chatxonalarda fenologik kuzatishlar olib borish. O'simliklarni nazorat qilish va dala daftariga qayd qilib borish. Dala daftarini yuritish tartiblari.</p> <p>4-mavzu. Ko'chatlarni saqlash texnologiyasi</p> <p>O'simlik ko'chatlarni saqlash usullari. Xonalarning tayyorlash. Ko'chatlarni saqlashda optimal xurot, saqlash muddatlari va ularning</p>		

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Biotexnologiya" fakulteti b.f.f.d (PhD) Begmatova M.X. tomonidan 70811101 – Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi mutaxassislik uchun "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi innovatsion texnologiyalar" fanidan tayyorlangan o'quv dasturiga

TAQRIZ

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 26 noyabrda PQ-4901-son "Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash, ularning urug'chiligi yo'lga qo'yilishi rivojlantirish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar ko'lamini kengaytirishga oid chora tadbirlar to'g'risida"gi va 2022 yil 20 maydagi PQ-251-son "Dorivor o'simliklarni madaniy holda yetishtirish va qayta ishlash hamda davolashda ularidan keng foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari qabul qilindi.

Bu qarorlarda dorivor o'simliklarni madaniy holda yetishtirish va qayta ishlashni yanada rivojlantirish, sohaning eksport salohiyatini oshirish, shuningdek, ushbu sohada ta'lim, fan va ishlab chiqarish jarayonlarini birlashtirish va dorivor o'simliklarni yetishtirish bo'yicha hududlarni ixtisoslashtirish ishlari belgilab berilgan.

Ushbu fan dasturi oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlari bo'yicha 70812101-Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi mutaxassislik magistratura tayyorgarlik darajasi va zaruriy bilimlar mazmuniga ko'ra "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi innovatsion texnologiyalar" faniga qo'yiladigan talabarga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzilgan fan dasturi unga qo'yiladigan talablardan kelib chiqqan holda O'quv ta'limning dolzarbligi, maqsadi va vazifasi; asosiy nazariy qism (ma'ruza va mashg'ulotlar), amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar; mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar; asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari bo'linlardan iborat bo'lib, bu bo'linlar mazmuni atroflicha yoritib berilgan.

Taqriz "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi innovatsion texnologiyalar" fanidan qilinayotgan namunaviy dastur Oliy ta'limning DTS va malaka talablari mos keladi va u yuqorida ko'rsatilgan yo'nalishlar bo'yicha yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash imkoniyatini beradi deb hisoblayman.

Samarqand agronomiya fan va

tadqiqotlar instituti dotsenti

dots. Y. Tashpulatov

davomiyligi, Harorat rejimlarini ta'minlash, Saqlash texnologiyasi va usullari. Saqlash muddatlari.

5-mavzu. Ko'chatlarni transportirovkasi va realizatsiyasi
Ko'chatlarni me'yoriy-xujjalarni rasmiylashtirish. Ko'chatlarni transportirovka qilish. Transportirovka qilishda texnika turlariga qo'yiladigan talablar. Realizatsiya qilish tartiblari (hisobga kiritish va hisobdan chiqarish).

6-mavzu. Ochiq maydonlarda ko'chatzorlar uchun qo'yiladigan talablar
Ochiq yerlarda dorivor o'simliklarni ko'chatlarini o'stirish va yetishtirish usullari. Yerni tayyorlash texnologiyasi. Ko'chatlarni ochiq yerlarda o'stirish agrotexnikasi. Bir, ikki va ko'p yillik dorivor o'simlik ko'chatlarini ochiq yerlarda o'stirish texnologiyasi.

7-mavzu. Yopiq maydonlarda ko'chatzorlar uchun qo'yiladigan talablar
Yopiq yerlarda dorivor o'simliklar ko'chatlarini o'stirish va yetishtirish usullari. Yerni tayyorlash texnologiyasi. Ko'chatlarni yopiq yerlarda o'stirish agrotexnikasi. Bir, ikki va ko'p yillik dorivor o'simlik ko'chatlarni yopiq yerlarda o'stirish texnologiyasi.

8-mavzu. Vegetativ usulda ko'chatlar tayyorlash
Vegetativ ko'paytirishning turlari va usullari: a) tabiiy-barglar tupidan, ildizpoyadan, ildizbachi, pivozlaridan, tuganak pivozlardan, tuganak kartoshkalaridan va boshqalar; b) sun'iy: -tupni bo'lish, qalamchalash, ildiz qalamchalash, yashil qalamchalash, parxish usullari-vertikal va gorizantal parxish. Payvandlash usullari: kurtak payvand, iskana payvand va b.

9-mavzu. In vitro usulida ko'chatlar tayyorlash
In vitro ko'paytirishning turlari va usullari. Zamonaviy biotexnologiyaning vegetativ usulda dorivor o'simliklarni ko'paytirish. Barglar, yosh novdalar, kurtaklardan ko'paytirish usuli. Sun'iy oziq muhitida o'simlik klonlarini yaratish, genetik jixaudan bir xil o'simliklarni yuzlab ko'paytirish imkoniyatlari.

10-mavzu. Ochiq ko'chatzorlarda nihollarni parvarishlash
agrotexnikasi

Iqlim va tuproq sharoitlaridan kelib chiqqan holda dorivor o'simlik ko'chatlarini yetishtirishning samarali usullari. Dorivor o'simliklarning ko'chatlarni parvarishlash. Qo'llaniladigan o'g'it turlari, me'yori va muddatlari. Ko'chat yetishtirishda qo'llaniladigan resurs tejamkor texnologiyalar va sug'orish tartiblari.

11-mavzu. Yopiq ko'chatzorlarda nihollarni parvarishlash
agrotexnikasi

Yopiq ko'chatxonalarda dorivor o'simlik ko'chatlarini yetishtirish usullari. Urug'larni ekish muddatlari. Vegetativ ko'paytirish usullari. Issiqxonalarda ko'chatlarni parvarishlash agrotexnikasi. Issiqxona haroratini me'yoriylashtirish tartiblari.

12-mavzu. Ko'chatlarni inventarizatsiyasi

Ko'chatxonalarda inventarizatsiya olib borish tartib qoidalarini, Ko'chatlarni hisobga olish muddati, inventarizatsiyasi muddatlari, Ko'chatlarni hisobga olish usuli, Kirim va chiqim tartiblari.

13-mavzu. Dorivor o'simliklarni dala sharoitida yetishtirish loyihasini tuzish

Loyihaning maqsadi, Loyihaning vazifalari. Dorivor o'simliklar tayyorlash, Hudud va yer tanlovi, Agrotexnik chora-tadbirlar, Tuproqni haydash va usullar, Mahsulot ekish vaqti va usuli (to'g'ridan-to'g'ri ekish yoki ko'chat usuli), Sug'orish (tomchilatib sug'orish).

14-mavzu. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari

Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari, Kimyoviy moddalardan foydalanishni cheklash, Ug'orishda ekologik xavfsizlik, Tabiiy muhitga salbiy ta'siri kamaytirish, Qadoqlash va saqlashda ekologik mezonlar.

15-mavzu. Dorivor o'simliklar urug'chiligi va ko'chatchiligi iqtisodiy samaradorlik

Bozordagi talab yuqoriligi, Kam xarajat -yuqori daromad. Ekologik va ijtimoiy foyda, Qayta ishlash va ko'paytirish imkoniyati, Sertifikatsiya va brendlash, Tabiiy muhitga salbiy ta'siri kamaytirish, Qadoqlash va saqlashda ekologik mezonlar.

III. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ko'chatxonalarda inventarizatsiya olib borish tartibi.
2. Ko'chatlarni hisobga olish muddati, inventarizatsiyasi muddatlari, Ko'chatlarni hisobga olish usuli, Kirim va chiqim tartiblari.
3. Ko'chatlarni dala sharoitida yetishtirish loyihasini tuzish.
4. Ko'chatlarni dala sharoitida yetishtirish loyihasini tuzish.
5. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
6. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
7. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
8. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
9. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
10. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.
11. Dorivor o'simliklarni ko'paytirishda ekologik xavfsizlik talablari.

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Biotexnologiya" fakulteti b.f.f.d (PhD) Begmatova M.X. tomonidan 70811101 - Dorivor o'simliklar yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi mutaxassislik uchun "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi" innovatsion texnologiyalar" fanidan tayyorlangan qo'quv dasturiga

TAQRIZ

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 26 noyabrda PQ-4901-son "Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash, ularning urug'chiligi yo'lga qo'yishni rivojlantirish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar ko'lamini kengaytirishga oid chora tadbirlar to'g'risida"gi va 2022 yil 20 maydagi PQ-251-son "Dorivor o'simliklarni madaniy holda yetishtirish va qayta ishlash hamda davolashda ularning keng foydalanishini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari qabul qilindi.

Bu qarorlarda dorivor o'simliklarni madaniy holda yetishtirish va qayta ishlashni yunada rivojlantirish, sohaniing eksport salohiyatini oshirish, shuningdek, ushbu sohada ta'lim, fan va ishlab chiqarish jarayonlarini birlashtirish va dorivor o'simliklarni yetishtirish bo'yicha hududlarni ixtisoslashtirish ishlari belgilab berilgan.

Ushbu fan dasturi oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlari bo'yicha 70812101- Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi mutaxassislik magistrlik tayyorgarlik darajasi va zaruriy bilimlar mazmuniga ko'ra "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi" innovatsion texnologiyalar" faniga qo'yiladigan talablarga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzilgan fan dasturi unga qo'yiladigan talablardan kelib chiqqan holda O'quv fanining dolzarbligi, maqsadi va vazifasi, asosiy nazariy qism (mavzu mashg'ulotlari), amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim bo'limlardan iborat bo'lib, bu bo'limlar mazmuni atroflicha yoritib berilgan.

Taqriz "Dorivor o'simlik ko'chatchiligi" innovatsion texnologiyalar" fanidan qilinayotgan namunaviy dastur Oliy ta'limning DTS va malaka talablari mos keladi va u yuqorida ko'rsatilgan yo'nalishlar bo'yicha yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash imkoniyatini beradi deb hisoblayman.

Sharof Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
Botanika kafedrasida dotsenti q.x.f.f.d

Sharof Rashidov

12. Ko'chatlarni transportirovka qilish usullari
13. Ko'chatlarni transportirovka qilish usullari
14. Ko'chatlarni realizatsiya qilish usullari.
15. Ochiq yerlarda ko'chatlarini o'stirish va yetishtirish usullari.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Shirinmiya (chuchukmiya), (Solodka golaya) – Glycyrrhiza glabra L. o'simligini urug'chiligi
2. Xushbo'y ruta, (Ruta dushistaya) – Ruta graveolens L. o'simligini urug'chiligi
3. Yaxlit qirrali zirk, Qizil zirk (Barbaris selnokraynyy) – Berberis integerima Bunge. o'simligini urug'chiligi
4. Itburun na'matak, (Roza sobachya, Shipovnik obyknovennyiy) – Rosa canina L. o'simligini ko'chatchiligi
5. Turkiston do'lanasi, (Boyarshayshnik turkestanskiy) – Crataegus turkestanica Pojark. o'simligini ko'chatchiligi
6. Oddiy bo'yumadaron – Tsyvachelistnik obyknovennyiy – Achillea millefolium L. o'simligini urug'chiligi
7. Bozulbang, Zaysegub opyanyayuyiy – Lagochilus inebrians Bunge. o'simligini urug'chiligi
8. Oddiy igit, (Air obyknovenны) – Acorus calamus L. o'simligini urug'chiligi
9. Achchiq suv qalampiri, (Gores perechnyy, Вадовно) – Persicfria hydropiper (L.) Spach. o'simligini urug'chiligi
10. Dorivor qoqio't, (Oduvanchik lekarstvennyiy) – Taraxacum officinale F.H.Wigg. o'simligini urug'chiligi
11. Dorixona ukropi, (Ukrop aptechnyy) – Anethum graveolens L. o'simligini urug'chiligi
12. Yer bag'r temirtikan, (Yakorsy nazemnyye) – Tribulus terrestris L. o'simligini urug'chiligi
13. Ketma-ket gulli afsonak, (Termopsis) – Thermopsis alterniflora Regel Schmalh. o'simligini urug'chiligi
14. Qalampir yalpiz, (Myata perechnaya) – Mentha piperita L. o'simligini urug'chiligi
15. Oddiy isiriq, (Garmala obyknovennaya) – Peganum harmala L. o'simligini urug'chiligi

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

<p>V. Ta'lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talabalar bilishi kerak:</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>"Dorivor o'simliklar ko'chatchiligida innovatsion texnologiyalar" fanini o'zlashtirish jarayonida hakalari:</p> <p>-dorivor o'simlik ko'chatchiligi fanining mazmuni, fanning maqsadi va vazifalari, ko'chatchilikga qo'yiladigan talablar, onalik plantatsiyalari, ko'chatchilikning nazariy asoslari, vazifalari va ahamiyati, ko'chatchilik jarayoni va uni tashkil etish, ko'chat turlari va sifati haqida <i>tasavvuriga ega bo'lishi; (bilib)</i></p> <p>-dorivor o'simliklar ko'chatchiligi yo'nalishlari yutuqlarini, ko'chatchilik usullarini; hisobga olish usullari, aprobatitsiyani o'tkazishni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i></p> <p>-dorivor o'simliklar ko'chatchiligini tashkil etish va yuritish; ko'chatlarni saqlash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. (mudaka)</i></p>	<p>4.</p> <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none">• ma'ruzalar;• interfaol keys-stadiar;• seminar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);• guruhlarda ishlash;• taqdimotlarni qilish;• individual loyixalar;• jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar;
	<p>5.</p> <p>Joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
	<p>6.</p> <p>Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalarini Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none">1. M.X. Begmatova, A.A. Elmurodov, Sh.Sh. Shernazarov, A.A. Nurmyozov "Dorivor o'simliklar yetishtirish texnologiyasi" fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv qo'llanma. "Fan ziyosi" nashriyoti Toshkent-2023. 204-bet2. A.A. Nurmyozov, X.B. Yunusov, Y.Sh. Tashpulatov "Gidrofili o'simliklar florasini, xo'jalikdagi ahamiyati va muhofazasi" https://www.gidrofili-simliklari.uz/ elektron o'quv qo'llanma Toshkent 2025 yil.3. E.T. Berdiyev va boshqalar "O'rmon dorivor o'simliklari" O'quv qo'llanma. "Ibn Sino" Toshkent-2016 256 bet.4. Folk medicine medicinal plants AQSH Baylor College of Medicine, QS-201, THE233, ARWU https://www.lnbnu.ac.in/sites/default/files/2020-11/Revised%20Syllabus%20of%20M.Sc.%20MAP.pdf5. Folk medicine medicinal plants, SH University of Aberdeen QS-264, THE.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. Mirziyoyev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'qigan va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish. O'quv qullanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021 yil. – 280 bet.
7. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
8. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
11. Begmatova M X Teshik bargli dalachoy (biologik xususiyatlari, kimyoviy tarkibi, yetishtirish texnologiyasi) Monografiya. Samarqand: "Samarqand davlat chet tillar instituti" nashriyoti, 2022. -128 bet.

Internet saytlar

12. www.gov.uz-O'zbekiston Respublikasi xukumat portali
13. www.lex.uz- O'zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
14. <http://WWW.kurdyumov.ru/plodorodiye/folkner/folk03.php>
15. <http://eslovar.ru/66259/>
16. <http://WWW.docu.ru/?pq74180>
17. www.reforat.ru
18. www.librarybreedingofanimalsandcropplants
19. www.megasearch.biz
20. www.farming.co.uk

7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	<p>Fan/modul uchun ma'sul:</p> <p>M.X.Begmatova – SamDV/MChBU, "Biologiya, ekologiya va dorivor o'simliklar" kafedrasi mudiri, dotsent b.f.f.d. (PhD).</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>1.M.I Hasanov – Sharof Rashidov nomidagi SamDU Botanika kafedrasi dotsenti p.x.f.f.d. (PhD).</p> <p>2. Y.Sh. Tashpulatov Samarqand agrotinovatsiyalar va tadqiqotlar</p>